

Het gefluister in de bomen

Het gefluister in de bomen

Johan van Caeneghem

Auteur: Johan van Caeneghem
Coverontwerp: Shutterstock
ISBN:9789464350548
© Johan van Caeneghem
Eerste uitgave: 2024

Inhoud:

Adem in, niet uit: p.7

Blinde trein: p.24

Van elke liefde: p.43

De braambeskinderen: p.56

De goocheldoos: p.68

De grafdelver: p.85

De hand op de schouder: p.101

De keldertherapie: p.110

De man in de spiegel: p.120

De schommel: p.135

De slangen van de Noordzee: p.155

Een gooi naar de duisternis: p.172

Een heerlijk, zinloos gesprek: p.184

Zwarte Anglia: p.190

Het eerste geschenk: p.216

Het gefluister in de bomen: p.223

Met haar potlood: p.237

Mijn Marina: p.250

Niet bang zijn: p.258

Nieuwe burens: p.269

Van nacht en maanstof: p.281

Adem in, niet uit

‘Het wachtwoord.’

Elias wist het wachtwoord niet, want ze veranderden het altijd.

Nu eens was het een dier, dan weer het merk van een auto.

Het was natuurlijk de bedoeling dat hij het niet zou weten. Want dan konden ze hem straffen.

Zeven of acht jongens stonden rond hem op het pad, dat naast het bos liep en dat hij altijd nam om naar huis te fietsen. Hij kon een andere, langere weg nemen, maar dan zou hij te laat thuiskomen en zou zijn moeder vragen stellen.

‘Wel?’ drong de jongen aan die het eerst gesproken had.

Elias haalde zijn schouders op.

‘Dan weet je wat je moet doen.’

De jongen heette Bram en had een sproetenkop.

‘Adem in,’ zei een andere jongen.

‘Niet uit,’ zei nog een andere.

‘Adem in, niet uit, in, niet uit, in ...’

Het groepje jongens scandeerde het, maar niet te hard, want er konden wandelaars in de buurt zijn. Of boeren op de nabijgelegen akkers.

Elias keek Bram recht in de ogen. Hij wilde moedig zijn.

‘Geen probleem,’ zei hij en hij begon in te ademen.

‘Wacht even, *Luis*.’

Zo noemde Bram hem graag. Een vervorming van Elias.

‘De straf is sinds vandaag verzwaard van één minuut naar anderhalve.’

De andere jongens gniffelden.

‘Dat kan je toch?’

Elias had geen idee. Hij was het gewend geraakt om één minuut zijn adem in te houden en zelfs één minuut en tien seconden, omdat hij erop oefende.

Maar één minuut en dertig seconden ...

Als hij niet slaagde, zouden ze hem straf bovenop straf geven en dat was hem al twee keer overkomen. Als hij het niet eens probeerde en zou beginnen roepen, zouden ze hem de mond snoeren en wellicht iets veel erger met hem doen. Meer dan alleen maar zijn broek afstropen en hem enkele minuten uitlachen en bekogelen met dennenappels.

‘Ja, dat kan ik,’ zei Elias.

‘Prima,’ zei Bram en hij keek op zijn horloge. ‘Opgelet, *Luis*, je tijd gaat nu in!’

Het was koud en de trein was te laat.

Het station bood weinig beschutting en geen verwarming. Het was dus in de kou wachten of naar een café gaan en misschien de trein missen. Elias wilde naar huis en zijn bed in. Hij had hard gewerkt en verlangde naar rust. Misschien eerst wat zappen en nog een kleinigheid eten. Dan zalige slaap.

Waarom was die trein altijd te laat als het koud was?

Hij was niet de enige op het perron die de kou verbeet, maar hij stond wel wat apart, uit het schijnsel van de perronverlichting. Hij kon de klok boven het perron zien en de secondewijzer die over de wijzerplaat gleed, op de twaalf even stilhield en dan aan een nieuwe minuut begon.

Elias besloot het spelletje te spelen.

Het was lang geleden en hij had gezworen het niet meer te doen, maar hij verveelde zich en wilde de kou vergeten. Destijds wilde hij iets anders vergeten. Een ander soort kou. Maar dat was voorbij, toch? Hij wilde testen hoe goed hij nog was.

Hij ademde diep in. Heel diep. Het leek alsof de lucht niet alleen zijn longen vulde, maar heel zijn hoofd, zijn buik, zijn handen en voeten tot in zijn vingertoppen en tenen. Hij vulde zich als een ballon en zette dan een slot op zijn middenrif. Dan keek hij naar de klok. Hoe dom van hem. Hij had eerst naar de klok moeten kijken en wachten tot de secondewijzer op de twaalf stond. Maar goed. Dit was maar om te proberen.

Dertig seconden gingen zonder problemen voorbij. Veertig seconden, vijftig, een minuut. Ook na anderhalve minuut kwam hij nog niet in nood. Maar beelden doemden op in zijn hoofd. Gezichten die in de loop der jaren wazig waren geworden. Een sproetenkop met een grijns en de tronies van andere jongens die het op hem gemunt hadden en er plezier in vonden hem gestraft en vernederd te zien.

Na twee en een halve minuut ontsloot hij zijn longen en liet hij weer adem toe. Hij had het gevoel dat hij nog veel langer kon. Net zo lang als vroeger, toen hij de pestkoppen had verbaasd en hen uiteindelijk de stuipen op het lijf had gejaagd.

‘Zo is het wel goed, *Luis*.’

Bram keek hem strak aan.

‘De tijd is voorbij. Je kan weer ademen.’

Ik adem wanneer ik wil, niet wanneer jij dat wil, dacht Elias. En hij hield zijn middenrif op slot. De slechte lucht in zijn longen pijnigde hem langs alle kanten, als handen die zich naar buiten wilden klauwen. Dadelijk zou hij doodgaan. En wat dan nog? Dan was hij van Bram en zijn pesters

verlost. Dan moest hij niets meer verzwijgen voor zijn ouders en zich de schande besparen een zwakkeling genoemd te worden. Misschien zouden ze het niet zeggen, maar ze zouden het wel denken.

Onze zoon is een zwakkeling.

‘Hé!’ schreeuwde Bram. ‘Ben je doof? Je kan weer ademen!’

‘Hij ziet er niet goed uit,’ zei een andere jongen.

‘Hij gaat dood,’ zei een nog een andere jongen.

‘Dit is niet normaal ...’

‘Ik ben hier weg!’

Enkele jongens liepen weg. Ze waren plots bang. Ze wilden niets te maken hebben met een freak die niet meer wilde ademen en toch niet omviel.

En die er eigenaardig begon uit te zien.

Bram bleef staan. Hij begon ook bang te worden, maar hij wilde zijn gezicht niet verliezen tegenover de jongens die bleven, maar die net zo bang waren.

‘Geef hem een klap,’ beval Bram een jongen.

De jongen deed niets.

‘Kijk zijn ogen ... Er gebeurt iets met zijn ogen!’

Toen begon hij te gillen en rende weg.

Elias zag en hoorde het allemaal, maar als door een filter.

Bram en de overgebleven jongens stonden in een paarse schemering en hun stemmen galmden als in een grot. Hij ademde niet meer. En viel toch niet dood.

‘Jezus Christus,’ zei Bram.

Hij was de laatste die wegliep. Maar hij liep waarschijnlijk het hardst.

Twee en een halve minuut is niets, dacht Elias in zijn bed. Hij was moe, maar kon niet slapen. Het spelletje hield hem wakker. En de herinneringen. De allereerste herinnering aan zijn dwalen door de schemering, nadat Bram was gevluht. Hij had zijn mond opgedaan,

maar er was geen lucht naar binnen gestroomd. Hij had niet als een drenkeling naar adem gehapt. Zijn longen deden niets en heel de binnenkant van zijn lichaam leek tot stilstand te zijn gekomen. Hij voelde aan zijn pols en ook daar was geen beweging. Hij legde zijn hand op zijn hart. Niets. Zijn hart klopte niet. Hij was dus dood. Maar waarom stond hij dan nog recht?

Hij keek nog altijd in een paarse schemering. Het was namiddag, de zon stond nog vrij hoog, maar het bos naast hem en de akkers verderop waren paars. En de geluiden klonken nog altijd hol en hadden een echo.

Hij begon te lopen. Dat kon hij dus nog. Zonder adem, zonder hartslag. Hij liep het bos in, terwijl hij naar huis moest. Maar hij kon zo niet naar huis gaan. Hij moest eerst weer *gewoon* worden. Dus liep hij, urenlang en drong dieper het bos in.

Elias herinnerde het zich in zijn bed en zijn hart begon snel te kloppen. Hij begon ook te zweten. Hij gooide het donsdeken van zich af, stond op en liep naar het raam dat uitkeek op zijn achtertuin. Het lag vreedzaam in het maanlicht en die aanblik kalmeerde hem enigszins.

Hij was dus door dat bos gedwaald. Een paars bos, gevuld met grotachtige geluiden. Het roepen van een uil had nog spookachtiger geklonken. Het kraken van kreupel hout nog enger. En toen had hij een beweging voor zich gezien. Iets was van hem weggelopen. Een dier. Een klein hert. En hij was het achterna gerend. En tot zijn grote verbazing was hij sneller dan het hert geweest en had hij het ingehaald en overmeesterd. Hij had zijn lippen op de muil van het hert gedrukt en de adem van het dier had zijn longen weer tot leven gebracht.

Hoelang het had geduurd voordat hij weer normaal had geademd en zijn hart weer had geklopt, wist hij niet meer. Tijd leek samengeperst tot enkele momenten, waarin het hert spartelde in zijn omhelzing en de paarse gloed uit Elias' ogen verdween. Ook de echo's verdwenen en de wereld kreeg weer zijn normale aanblik.

Toen hij weer tot zichzelf gekomen was, had hij het kadaver van het hert in zijn armen gehad. Hij was opgesprongen en had het op een lopen gezet. Hij bereikte de rand van het bos op een plek die hij niet kende en dwaalde nog een hele tijd over een landweg, tot een politieauto hem vanuit de tegenovergestelde richting naderde. Twee agenten waren uitgestapt en herkenden hem als de jongen die niet was thuisgekomen. Zijn moeder had in paniek meteen de politie gebeld. En het was nog niet eens donker geweest. Ze was boos en blij tegelijk toen de politie hem thuisbracht. ‘Wat zie je eruit! Wat heb jij uitgespookt?’

Zijn kleren waren vuil geweest van de bosgrond en op zijn armen en in zijn gezicht had hij schrammen gehad.

‘Ik ben met enkele vriendjes naar het bos gegaan,’ had hij gezegd. ‘We hebben een kamp gemaakt ...’

Nadien hadden Bram en de andere jongens hem gemeden. Als ze hem in de gangen van de schoolgebouwen voorbijliepen, had Elias af en toe het woord ‘freak’ gehoord, maar als hij zich naar hen omdraaide en naar hen keek, hadden ze zich uit de voeten gemaakt. Ze herinnerden zich zijn ogen die waren veranderd toen hij niet meer had geademd. Elias vond het niet erg dat Bram en zijn vriendjes hem met rust lieten. Erger was, dat ze het gerucht verspreidden dat hij ‘niet normaal’ was, zodat ook andere kinderen hem argwanend begonnen te bekijken. Behalve Evie. Evie had zich van geen enkel gerucht iets aangetrokken. Ze had altijd al aardig tegen hem gedaan en toen ze merkte dat hij meer en meer alleen op het schoolplein liep, had ze hem nog meer willen benaderen.

‘Waarom loop je hier zo alleen?’

‘Ik ben graag alleen.’

‘Ik ben ook graag alleen, maar niet altijd.’

‘Ik ben ook niet altijd alleen. Thuis ...’

‘Thuis telt niet. Thuis heb ik ook mijn vader en moeder. Je bent altijd alleen op school. Heb je buiten de school vrienden of vriendinnen?’

‘Waarom wil je dat weten?’

‘Omdat dat me interesseert. Omdat jij me interesseert.’

‘Je gaat beter niet om met me. Straks noemen ze jou ook nog een freak.’

‘Noemen ze jou een freak? Waarom?’

‘Misschien omdat het waar is.’

Elias herinnerde zich Evie heel goed. Zij was de enige die niet was weggelopen. Die zijn geheim had bewaard en het had meegenomen in haar graf.

‘Hoe was het?’

‘Griezelig. Je ogen werden paars. En je gezicht veranderde. Het kreeg iets ... dierlijks.’

‘En daarna?’

‘Daarna werd ik heel bang en dacht ik dat je me iets ging aandoen. Me kwetsen of erger. Maar je bent weggerend. Ik heb nog nooit iemand zo snel zien rennen. De volgende dag pas zag ik je weer op school.’

‘Je vertelt dit toch aan niemand?’

‘Nee, dat zweer ik. Maar ...’

‘Maar misschien moet je het toch aan nog iemand anders vertellen. Aan een dokter ...’

‘Nee! Ik voel me helemaal niet ziek. Dokters zouden dit toch niet begrijpen.’

Een week na dit gesprek werd Evie op haar fiets door een bus aangereden. Haar dood was een teken geweest. Dat had Elias toen althans gedacht. Een teken dat hij moest ophouden het spelletje te spelen. Dat bleek niet makkelijk. Hij was gehecht geraakt aan de toestand waarin het niet

ademen hem bracht. Gehecht? Verslaafd wellicht. Hij was van de paarse schemering gaan houden en van de merkwaardige vervormingen die alle geluiden ondergingen. Echo's in een onderaardse wereld. En de kracht die hij in die toestand had. Hij kon sneller lopen dan een paard en voelde zich sterker dan tien volwassen mannen. Hij kon, als hij dat wilde, iemand met één hand doodknijpen. Maar hij wilde niet in de gevangenis belanden. Want dan zou hij pas echt een freak zijn.

Zoveel jaren later hadden verveling en een koud perron hem ertoe verleid het spelletje nog eens te spelen. Bescheiden weliswaar, maar toch had hij de drang gevoeld om door te gaan. Vijf minuten niet ademen. Tien minuten. Vijftien minuten. Elias dacht er de hele nacht aan en viel pas tegen de ochtend in slaap. De volgende morgen had hij veel zin om te blijven liggen, maar hij was een plichtsbewust man en sleepte zich naar zijn kantoor in de stad. In de voormiddag moest hij gelukkig alleen een vergadering bijwonen en was zijn fysieke aanwezigheid voldoende. Elias werkte op het kabinet van de minister van Milieu en adviseerde vooral in kwesties van bosbeheer. Hij koesterde nog altijd de hoop dat deze regering echt iets zou doen aan het teruglopend bosbestand, maar veel van zijn ambities van in het begin van zijn carrière bij de Groene Partij had Elias al bijgesteld. Eens je regeerde moest je blijkbaar pragmatisch zijn en compromissen sluiten. Misschien moest hij zijn idealisme opgeven en totaal iets anders gaan doen. Met zijn spaarcenten een wereldreis maken, bijvoorbeeld. Was dat geen goed idee?

De trein was die avond op tijd en Elias had geen enkele reden om het spelletje te spelen. En toen hij thuiskwam had hij geen enkele reden om anders te doen dan anders. Zijn aktetas wegzetten, zich verkleden en iets te eten vinden en daarom eventueel naar de supermarkt gaan. Maar hij ging in het midden van de woonkamer staan, ademde diep in en deed zijn middenrif op slot. Er stond een wekker op de buffetkast en hij kon zien hoe

hij moeiteloos vijf minuten niet ademde. De vijf minuten werden er acht. Tien. Een normaal mens was allang dood gevallen. Maar hij was niet normaal. Hij was een freak. Bram en zijn pestkoppen hadden gelijk gehad. Hoe was hij een freak geworden? Hij kon toch niet zo geboren zijn? Misschien had het pesten hem zo gemaakt. Misschien had het iets in hem teweeggebracht, waardoor hij was gaan veranderen.

Net zoals zoveel jaren geleden verloor hij het bewustzijn niet. De hevige druk in hem door het zuurstofgebrek verdween, alsof zijn lichaam leegliep. Elias deed zijn mond open. Er kwam geen slechte lucht uit. Er kwam geen goede lucht in. Hij ademde niet meer. Hij legde zijn hand op zijn hart. Ook daar was het stil.

Zijn woonkamer baadde in een paarse nevel.

Hij klapte in zijn handen. Het klonk als in een lege kerk.

‘Ik ben niet dood. Maar leef ik?’ vroeg hij zich luidop af. Zijn stem kaatste tegen de muren, de vloer en het plafond alsof die niet bekleed waren.

Eens in de paarse schemering kon hij niet stil blijven staan. Hij moest bewegen. Dat was vroeger zo en dat bleek niet veranderd. Dus ging Elias de straat op. Hij had de tegenwoordigheid van geest om zijn jas aan te trekken, zodat hij er niet te eigenaardig zou uitzien.

Het was al donker en dat verduisterde ook het paars. Maar hij bleek heel goed in dat donker te kunnen zien, alsof hij kattenogen had. Hij stapte snel. Had geen haast. Wilde alleen snel zijn. De mensen en zelfs de auto’s om hem heen bewogen zich in slow motion. Hij kwam aan een kruispunt. Het voetgangerslicht stond op rood. De auto’s die groen hadden reden al. Toch stak Elias over. Hij was sneller dan de auto’s, waarvan de chauffeurs alleen een flits van een schaduw zagen passeren.

Hij liep naar het park. Af en toe draaide iemand zich naar hem om.

‘Hé, wat was dat?’

‘Wat loopt die snel!’

‘Niet normaal ...’

Nee, niet normaal, dacht Elias. En wat dan nog? Ik doe toch niemand kwaad? Behalve...Hij glipte het park in, waar het stikdonker was. Een schaduw tussen de schaduwen. *Behalve de bronnen van adem die ik moet leegdrinken, als ik weer mezelf wil worden.*

De dieren die hij moest overheersen en van hun adem beroven. Honden, katten, vogels. Soms ratten. Of zoals die eerste keer: een hert.

Het park was donkerpaars en ruiste als een zee. Elias ijde in tunnels van bomen en heesters in een delirium van ademloosheid. Hoelang? Het konden tien minuten zijn of een uur. Het was in elk geval nog donker toen hij een konijn achtervolgde, het kon grijpen voor het in zijn hol verdween, en zijn lippen op de muil zette. Het beest krijste en wrong voor zijn leven, maar Elias' handen waren klemmen die niets losten. Hij zoog. Het konijn kreeg een spasme, sidderde en bleef dan stil.

Elias ademde. Eerst met moeite. Het konijn had kleine longen die net genoeg kracht hadden om die van hem weer te doen werken. Zijn adem smaakte ook vies. Pas na enkele minuten werkten zijn longen weer op volle kracht. Hij liet het kadaver vallen en ging naar huis. Hij was heel moe, zoals vroeger, na een periode van ademloosheid.

Hij sliep slechts enkele uren, maar vertikte het van zich ziek te melden.

Want dan zou hij een briefje bij de dokter moeten halen. En wat zou hij de dokter moeten vertellen? Ik voel me niet goed want ik ben enkele uren min of meer dood geweest. Of: niet dood, maar ook niet levend.

‘Zo bleek? Zware nacht gehad of wat ziekjes?’ vroeg een collega.

‘Voorjaarsmoeheid,’ antwoordde Elias en nipte van een kop koffie.

‘Hebben we allemaal last van. Tijd dat het vakantie is.’

Banaal, dacht Elias, toen hij beschut achter zijn computer zat, zagezegd om zijn mails te beantwoorden. Onze gesprekken hier zijn banaal. En ook het werk dat we uitvoeren. Er verandert niets fundamenteels. Politiek zorgt daar wel voor. Politiek zorgt voor een status quo waar een deel van de

bevolking van profiteert en een ander deel de dupe van is. Het zal slecht blijven gaan met de natuur in dit land, omdat winsten gemaximaliseerd moeten worden. Omdat de economie moet 'draaien' en 'we' concurrentieel moeten blijven met het buitenland. Zolang kapitalisten en beurspeculanten het voor het zeggen hebben, zullen ze bossen blijven rooien om er shoppingcentra te zetten.

Elias dacht aan het konijn dat hij had moeten vermoorden. En aan alle andere dieren die hij van de adem had beroofd. Hij werd zelf een roofdier om de paarse ademloosheid te kunnen beleven. Niet meer doen, dacht hij. Ik mag het niet meer doen.

Maar twee dagen later deed hij het weer, nog voor hij de trein opstapte naar zijn dorp. Hij ijldde een dag en een nacht door de stad en verliet zelfs de stadsgrenzen, om in een veld een vos te overmeesteren. Het beest stonk naar prooi die het zelf had verorberd. De voettocht naar huis duurde ruim drie uur. Hij dacht er zelfs niet aan te liften, met zijn bevuilde kleren en verdwaasde blik.

Hij durfde ook geen bus te nemen. Misschien zat er wel iemand op die hij kende. Veel van zijn collega's van De Groene Partij namen het openbaar vervoer. Eens thuis, ging hij uitgeput onder de douche en liet het water minutenlang over zich heen stromen. Hij leunde eerst tegen de muur, maar zakte dan in elkaar tot het kouder wordende water hem dwong uit de douche te stappen. Hij droogde zich moeizaam af. Proefde de bek van de vos nog op zijn lippen, ondanks de lange douche en liep kokhalzend naar de wc.

Deze keer kon hij niet anders dan zich ziek melden.

'Sorry. Heb een ellendige nacht achter de rug.'

'Misschien moet je een paar weekjes rust nemen,' suggereerde Sven, zijn kabinetschef hem.

'Misschien,' zei Elias.

En hij kreeg van zijn dokter twee weken rust voorgeschreven.

‘Bent u een workaholic?’ vroeg de dokter hem.

‘Ik denk het niet,’ zei Elias.

‘Die vermoeidheid en slapeloosheid hebben ergens een oorzaak. Hebt u andere problemen, buiten het werk?’

‘Nee.’

‘Doe het in elk geval een beetje kalm aan, de volgende dagen.’

Ik heb een verslaving, dokter. Het is er één waar u nog nooit van gehoord hebt. Ik ben verslaafd aan het niet ademen. Aan een limbo, gemarineerd in paars, waarin ik net zo snel ben als die dure auto waarmee u uw patiënten bezoekt.

Had ik misschien moeten zeggen, dacht Elias nadien. Maar dan had de dokter hem naar een psychiater gestuurd.

De dokter had hem rust voorgeschreven, met de opmerking dat hij nog een week extra wilde schrijven mocht dat nodig zijn. Misschien is het stress die er me toe drijft het spelletje te spelen, dacht Elias. Misschien werk ik inderdaad te hard. Vroeger was er de stress van het pesten geweest, waardoor mijn lichaam weigerde zich te gedragen zoals het hoort.

Rust.

Elias probeerde het. En slaagde daar twee dagen in. Hij begon een boek te lezen, wat lang geleden was en maakte een wandeling in de buurt, wat nog langer geleden was. Maar op de derde dag, werd hij 's avonds, terwijl hij naar het nieuws op tv keek, overvallen door koorts. Misschien was het een bericht over de ellende van vluchtelingen die de koortsaanval triggerde. In elk geval moest Elias opstaan en diep in - en uitademen, om de hitte in zijn hoofd te onderdrukken. Na ongeveer een minuut ademde hij niet meer uit en tien minuten later bevond hij zich in de paarse schemering en moest hij naar buiten.

Hij haastte zich het dorp uit. Hoewel hij zich niet met het dorpsleven bemoeide, was het niet onmogelijk dat iemand hem herkende. En wat zouden ze dan denken? Hoe zag hij eruit voor anderen? Zoals Evie hem vertelde? Als een dier? Een dier in mensengedaante met een wilde, paarse blik in de ogen? Misschien zou iemand de politie bellen. Hij dwaalde door velden. Stak wegen over. Een brug. Liep een tijd langs een spoorweg en belandde uiteindelijk in de stad waar hij werkte. Hij had een trui met een kap aangetrokken en die kap trok hij nu over zijn hoofd. Hij kon nu één van die jonge kerels zijn die het nachtleven introkken om god weet wat te gaan doen. Rondhangen met vrienden. Feesten. Drinken. Naar de hoeren gaan. Of naar een danstent. Hij stopte bij een neonverlichting: The Owl. Een breedgeschouderd heerschap bewaakte de deur. Toen Elias wilde binnengaan gebaarde de buitenwipper dat hij zijn gezicht moest laten zien. Elias deed de kap omlaag, maar sloeg zijn blik neer. Zijn keurig geknipte haar en gladde kin waren blijkbaar geruststellend.

‘Oké, ga maar naar binnen.’

De danstent was vol kronkelende, zwetende lichamen. Muziek bonkte de hersens tot pulp. Bassen beukten. Elektronische geluiden piepten en krijsten in stroboscopisch licht. Alles ging ongetwijfeld snel, maar voor Elias leek het traag en hij stond stil in de deinende mensenmassa. Net zoals zijn hart stilstond en zijn ademhaling. Een vrouw kwam voor hem dansen en keek nieuwsgierig naar hem op. Ze zag zijn paarse blik, kwam met haar mond dicht bij zijn oor en schreeuwde:

‘Wat heb jij op? Dat wil ik ook!’

Ze wachtte op zijn antwoord.

Hij bracht zijn mond dicht bij haar oor, rook haar zweet en parfum, raakte ook even haar wang aan en zei toen:

‘Er is niets in mij.’

De vrouw trok een pruillip, zei iets wat Elias niet verstond en danste van hem weg.

Elias bleef nog even tussen de dansers staan. Het leek of de muziek tegen honderd gongen aanbotste, ook in zijn hoofd. Als hij langer bleef, zou zijn hoofd misschien barsten. Hij baande zich een weg naar buiten.

‘Hé! Vergeet je niets?’, riep de man aan de uitgang. Elias tastte in de zakken van zijn jas en gaf hem een briefje van tien.

Hij trok de kap weer over zijn hoofd. Waarheen? Nergens heen. Straat in straat uit. In een paarse roes, zonder bloedstuwning. Hij kwam in een duister deel van de stad, daar waar brave lieden beter niet kwamen of waar brave lieden niet zo braaf blijken te zijn en zich ontpoppen tot hoerenlopers, pooiers of andere criminelen. Drie jongens kwamen op hem af op het trottoir en waren niet van plan opzij te gaan. Elias ging zelf de rijbaan op, maar één van de jongens deed hetzelfde en versperde hem de weg.

‘Waar moet jij zo snel naartoe?’

Nergens, dacht Elias. Ik moet nergens naartoe.

Hij bleef staan en wachtte tot de jongen hem zou doorlaten. Hoe oud was hij? Nauwelijks zeventien, schatte Elias. En zijn vrienden leken niet veel ouder.

‘Hé, kan jij niet antwoorden?’

Pestkoppen zoals Bram had je dus altijd en overal. Deze had geen sproeten en zag er Noord-Afrikaans uit.

‘Laat je kop eens zien.’

De jongen trok Elias’ kap omlaag.

‘Een ouwe zak, verkleed in een hoodie.’

‘Je ... gaat beter ...opzij,’ zei Elias.

‘Wat zeg je, ouwe? Je moet harder praten. Of kan je dat niet meer?’

‘Geef ons wat geld, dan laten we je door,’ zei één van de andere jongens. ‘Je bent in ons gebied. Hier moet je tol betalen. Ze gingen rond hem staan. Elias kon geen kant op. Natuurlijk bemoeide geen van de voorbijgangers zich met het incident.’

Elias zag een hand die op hem afkwam. De hand wilde hem grijpen of slaan, was in elk geval niets goeds van plan. Van een ander lichaam blijf je toch af, als dat lichaam niet aangeraakt wil worden? De hand bewoog zich traag in Elias' paarse schemering. In de echte nacht ging hij snel en was hij er ongetwijfeld zeker van doel te treffen. Elias draaide zijn lichaam en gleed als de wind tussen twee jongens door.

'Hé ...?'

De derde jongen haalde iets uit de donkere plooien van zijn jas. Het was scherp en glom in het straatlicht. Elias zag het traag op zich afkomen greep de pols van de hand die het mes stuurde, maakte een draaibeweging en hoorde een knappend geluid als van een brekende tak.

Een schreeuw weerkaatste tegen de gevels van de huizen. Het mes dwarrelde op de straatstenen. De hand bengelde aan de gebroken pols. Het gezicht van de jongen was een maan in het paars.

Nog meer geschreeuw, van pijn en verbijstering. Elias vluchtte. De jongens zagen hem verdwijnen, alsof hij werd opgezogen door de nacht.

Het werd dag en Elias ijld van noord naar zuid, van west naar oost door de stad. Tot het weer nacht werd en hij dorst kreeg. Geen gewone dorst naar water of een andere drank. Hij kreeg dorst naar adem en hij wist dat het tijd werd om een donor te vinden.

De dorst moest gelest worden, want anders zou het ijlen van zijn lichaam zich in zijn hoofd opsluiten en hem gek maken. Misschien was dat niet zo'n slecht idee. Gek worden en zich door lieden in witte jassen laten opsluiten in een geluidsdichte kerker. Hij was toch een freak?

Maar dan zouden de pestkoppen en de boze, lelijke wereld winnen.

Nee. Hij moest adem drinken. En gauw.

De adem van een dier was genoeg om zijn ademhaling weer op gang te krijgen. Een groot dier was beter dan een klein. Maar hij vond niet elke

keer een hert of een paard. Een vogel volstond net. Maar dan herademde hij met horten en stoten en deed het pijn.

Hij ijlde straat in straat uit, maar zag zelfs geen rat, geen kat. Het ijlen groeide in zijn hoofd. Hij moest haast maken. Naar het park dan maar weer? Maar waar was het park? Elias beseftte opeens dat hij verdwaald was. En het luider wordende ijlen in zijn hoofd maakte denken moeilijker.

Waar? Waar ? Waar?

Hij draaide als een tol en de stad werd een werveling van strepen en vlekken.

Dan deed een geluid hem stilstaan. Voetstappen, die zijn richting uitkwamen. Een silhouet dat zich aftekende in het licht van een straatlantaarn. Een vrouw kwam dichterbij.

‘Hé daar ...’

De vrouw kwam vlak bij hem staan.

‘Zin in een verzetje? Je ziet er gespannen uit.’

De vrouw droeg een opzichtig rood jasje en een korte, spannende rok. Haar ogen waren zwart omrand. Haar lippen van bijna hetzelfde rood als haar jasje. Ze lachte. Wat viel er te lachen? Zag ze niet dat hij een freak was? Zag ze zijn ogen dan niet? Of maakte het haar niets uit? Als ze zijn geld maar te pakken kreeg?

Ga weg. Laat me met rust. Voor je eigen veiligheid, wilde Elias zeggen.

Maar het ijlen verlamde zijn spraak. Waarom liep hij zelf niet weg?

‘Komaan. Je kan toch wel wat missen? Er zit toch wat in je portefeuille? Ik vraag niet veel...’

Ze raakte hem aan.

Dat had ze niet moeten doen.

Elias greep haar, zoals hij voordien zijn prooidieren had gegrepen. Met een arm als een haak om de nek en een hand achter het hoofd om de bek, muil, nu mond naar zijn mond te brengen. De vrouw worstelde zoals alle andere prooidieren, maar was geen partij voor de kracht van zijn ijlende waanzin.

Met de vingers van zijn andere hand wrong hij haar mond open. Hij beet zijn mond op de hare en dronk. De vrouw kronkelde zich, sloeg hem, trapte. Hij tilde haar van het trottoir op, zodat haar voeten trappelden in de lucht.

Haar menselijke adem was zoveel beter dan dierlijke. Zijn adem kwam in één verschroeiende golf terug, alsof een zon in zijn hoofd ontplofte en zijn lichaam in brand zette.

Toen hij zijn dorst had gelest, liet hij haar los.

Ze viel als een pop op de grond.

Het ijlen in zijn hoofd was weg.

De paarse schemering was uit de nacht verdwenen.

Hij was weer gewoon Elias, die niet sneller of sterker was dan een ander.

Maar aan zijn voeten lag een lijk.

Dus was hij niet meer zo gewoon.

En toen een auto naderde vluchtte hij.

Freak, dacht Elias.

En nu ook: moordenaar.

Blinde trein

Het huis stond op een heuvel, zo'n vijf kilometer van het dorp. Het lag aan het einde van een zandweg, die uitliep op een weide. Op de weide stonden geen koeien of andere dieren. Hij was zelfs niet omheind. Of de wei bij het huis hoorde, wist niemand, ook de man van het verhuurkantoor in het dorp niet.

'Misschien kan u eens op het gemeentehuis gaan informeren,' had hij tegen Sam gezegd, toen die het huurcontract was gaan tekenen. Sam zou dat beslist eens doen, maar er was geen haast bij. En misschien moest hij geen slapende honden wakker maken. Nu kon hij recht van de voordeur de wei inlopen en de vallei overschouwen waardoor de spoorlijn liep. Niemand die hem kwam zeggen dat het niet mocht.

De huur van het huis was laag en Sam had meteen vernomen waarom. 'De treinen, meneer,' had de man van het verhuurkantoor gezegd. 'Het gedender van de treinen is er voor de meeste mensen teveel aan. Om eerlijk te zijn: weinigen hebben het lang in het huis uitgehouden. Vandaar ook de speciale verbrekingsclausule in het contract. U kan in principe vertrekken wanneer u wil.'

'Is het zo erg?' had Sam willen vragen. Maar het gezicht van de jongeman had boekdelen gesproken.

Sam kon niet kieskeurig zijn. Hij was onlangs zijn baan bij de Milieumaatschappij kwijtgeraakt en moest voorlopig van een uitkering leven. En een jaar geleden waren hij en Tilly uit elkaar gegaan. Vier jaar lang hadden ze in Tilly's huis gewoond. Dan had Tilly een andere man leren kennen. Een nieuwe collega op haar werk. En ze had voor hem gekozen. Sam had met veel begrip gereageerd, vond hij zelf. Hij was niet boos geworden. Had de situatie vrijwel meteen aanvaard. En zijn conclusies getrokken. Waarom had hij niet voor haar gevochten? Hij wist het niet. Misschien had hij al een hele tijd geweten dat het niet goed tussen hen ging. En het had niets met seks te maken, maakte hij zichzelf wijs. Hoewel ze de laatste maanden nauwelijks nog hadden gevrijd.

Sam huurde het huis met meubels en al. Hij moest wel want hij had nauwelijks spullen van zichzelf. Hij had alleen zijn kleren, zijn papieren, zijn computer en zijn auto mee. Maar in het huis was geen internetaansluiting en die zou er ook niet meteen komen, had de man van het verhuurkantoor gezegd. Zonder computer zou werk zoeken een nog moeilijkere opdracht worden.

Hij had zijn koffers naar de slaapkamer op de eerste verdieping gebracht en stond nu aan de rand de wei voor het huis. Daar liep een helling steil naar beneden naar het spoor. Sam stond een kwartier naar het spoor te kijken, maar er was nog altijd geen trein gepasseerd. Misschien valt het nogal mee met dat lawaai, dacht hij. Aan de oostkant kwam het spoor uit een dennenbos en aan de westkant maakte het een bocht tot het achter een grasheuvel verdween. Het was een enkel spoor en het was op geen enkele manier omheind of afgebakend. Je kon er ongehinderd oplopen en het volgen naar waar het ook leidde. Perfect voor zelfmoordenaars, dacht Sam. Niemand in de buurt. Geen hindernissen.

Niet dat hij aan zelfmoord dacht. Hij was niet gedeprimeerd door zijn situatie, eerder verdoofd, alsof de tegenslagen hem een fikse mep tegen het hoofd hadden gegeven. Daarom was het niet slecht dat hij naar deze afgelegen plek was verhuisd. Kon hij van de slag bekomen en zijn hoofd weer helder laten worden. Waarom zou dat niet kunnen in dit open landschap, ver van nieuwsgierige blikken? En had hij als jongeman niet altijd van treinen gehouden? Ja, een beetje. Hij moest dat niet overdrijven. Hij was nooit met zijn vader naar treinen gaan kijken, zoals hij eens in een boek had gelezen. Maar hij had vroeger wel met zijn vriendjes altijd in de buurt van een treinspoor gespeeld. En ze waren vaak op de stalen brug over het spoor geklommen, als er een trein was komen aanrazen.

Sam liep terug naar het huis. Hij had honger en hij was moe. Hij had wat boodschappen gedaan in het dorp en had genoeg voor de avond. Morgen zou hij naar de supermarkt rijden, om meer voorraden in te slaan. Pas na het avondeten (een omelet met champignons en brood) hoorde Sam voor het eerst het geluid van een trein. Hij voelde ook trillingen in de vloer die heviger werden, naarmate de trein dichterbij kwam. Sam liep naar het raam aan de weikant, maar van in het huis kon hij het spoor niet zien. Hij moest naar buiten lopen, tot helemaal achteraan de wei. Maar hij deed het niet. Hij was te moe. Hij zette zijn vuile bord op het oude aanrecht in de keuken, schonk zichzelf een glas wijn in en ging in de woonkamer zitten. Alle meubels in het huis waren oud. Van voor de Tweede Wereldoorlog, dacht Sam of misschien nog ouder. Fauteuils en kasten van donker hout. Dikke bekleding op de fauteuils, waarin versieringen kronkelden die leken op gouden slangen. Alleen had het goud haar glans verloren, net zoals de versieringen in de dikke tapijten. Wie had hier vroeger gewoond? Een dokter? Een notaris? Of een andere notabele van het dorp? Daar was de man van het verhuurkantoor bijzonder vaag over gebleven. ‘De oorspronkelijke

eigenaar is overleden,' had hij gezegd. 'De familie heeft ons opgedragen het huis te verhuren. Verder wil zij er niets mee te maken hebben. Ze wil absoluut geen contact met de huurders.'

Net goed, dacht Sam. Bemoeizuchtige huisbazen kon hij missen als de pest.

In de woonkamer was een behoorlijk grote open haard. Er lag een voorraad hout aan een kant van het huis, dus zou hij de volgende dagen de haard eens proberen aan te steken. Dat kon nog gezellig worden. Het compenseerde het gebrek aan een tv, want in het huis was ook geen tv-aansluiting. Gelukkig is er riolering en stromend water, dacht Sam vrolijk na zijn derde glas wijn. Moet ik hier niet helemaal in de negentiende eeuw leven. Hij dommelde in en schrok wakker van een denderende trein. Glazen rinkelden in de vitrinekast.

Het was tijd om naar boven te gaan, naar zijn bed.

De volgende morgen reed Sam in zijn Austin naar het dorp. Hij deed er voldoende boodschappen in de plaatselijke supermarkt om het twee weken uit te zingen. Hij ging ook langs de bank om de financiële schade te checken. Die viel voorlopig nogal mee. Hij had altijd spaarcenten van zichzelf gehad en die zouden wellicht nog van pas komen. Sam ging ook langs het arbeidsbureau en zocht een half uur op de computer naar interessante vacatures. Hij vond er welgeteld één. Een onderzoekscentrum zocht een bioloog met enige ervaring en dat was hij. Bioloog van opleiding met zeven jaar ervaring bij de Milieumaatschappij. Tot de recessie de directeur had gedwongen hem te ontslaan.

'Ik wens je het beste,' had de directeur gezegd. 'Ik ben er zeker van dat iemand met jouw capaciteiten gauw iets anders vindt.' Stevige handdruk en een aanbevelingsbrief en dan had Sam wat verloren op straat gestaan. Een doos met zijn spullen in zijn armen, zoals in een Amerikaanse film.

Het was best warm voor april en bij het café op het kerkplein stonden tafeltjes buiten op het terras. Sam ging er een koffie drinken. Hij had een krant gekocht en zocht ook daarin naar vacatures. Hij zat alleen op het terras. Het was nog vroeg. Maar hij was niet moe. Hij had verrassend goed geslapen en was geen enkele keer wakker geworden door een trein.

Misschien was hij echt doodop geweest en hadden geen tien treinen hem kunnen wekken.

Het meisje dat hem de koffie had gebracht kwam naar buiten om een tafeltje schoon te vegen.

Sam keek even op en hun blikken kruisten elkaar. Ze had halflange, donkerbruine haren, die in krullen rond haar gezicht vielen. Haar ogen waren groot en bruin. Haar lippen waren rood gestift. Ze was slank en droeg een mannelijk denim hemd dat strak in haar spijkerbroek stak. Ze liep op lichte, platte schoenen. Een vlotte verschijning. Typische hardwerkende dienstster, die waarschijnlijk niet veel verdiende. Sam knikte en het meisje kwam naar hem toe.

‘Wenst u nog iets?’

‘Nee. Ik deed gewoon goeiedag.’

‘O ... Nou. Goeiedag terug.’

Ze lachte breed en schijnbaar echt opgetogen. Hardwerkend maar goed gehumeurd, dacht Sam.

‘U bent de nieuwe huurder van het huis aan het spoor, niet?’

‘Ja. Hoe weet u dat?’

‘Dit is een klein dorp en nieuwelingen vallen op. Zeker als ze één van de bekendste huizen in de gemeente huren.’

‘Bekend?’ vroeg Sam. ‘De man in het verhuurkantoor wist er in elk geval niet veel over te vertellen.’

‘Bekend in de zin dat er al veel huurders zijn geweest, die meestal ook gauw vertrokken.’

‘Ja. Dat zei die man ook. Wegens de treinen.’

‘De treinen ... altijd diezelfde uitleg ... Vreemd toch.’

‘Waarom vreemd?’

‘Heeft die man u dat dan niet gezegd? Typisch ...’

‘Wat had hij me dan moeten zeggen?’

‘Dat er helemaal geen treinen zijn. Dat spoor is al jaren niet meer in gebruik.’

Sam legde zijn krant neer. Hij staaarde enkele seconden naar het meisje en ze glimlachte. Maar ze lachte hem niet uit. Het was een begrijpende en zelfs bezorgde glimlach.

‘Elke huurder beweert, vroeg of laat, dat hij of zij treinen hoort voorbijrijden op dat spoor. Maar dat is onmogelijk. Er rijdt al jaren geen trein meer op dat spoor. Kan ook niet. Want aan beide zijden is het afgesloten. Al jarenlang is er sprake van dat ook het laatste stuk achter het huis zou worden afgebroken, maar blijkbaar wil niemand bij de spoorwegmaatschappij eraan beginnen. Het loopt niemand in de weg, schijnt de redenering te zijn. Het stoort niemand. Behalve blijkbaar de huurders, die maar blijven wakker worden van voorbijdenderende treinen.’

‘Ik ... hoorde er gisterenavond ook één,’ zei Sam.

‘Ik geloof u,’ zei het meisje.

‘Maar dat kan toch niet?’

‘Nee. Het kan niet. En toch gebeurt het. Bij de ene al meer dan bij de andere. Maar vroeg of laat vertrekt iedereen er, omdat iedereen er natuurlijk achter komt dat er geen treinen meer zijn.

De arme mensen beginnen op de duur aan hun verstand te twijfelen. Of in spoken te geloven.’

‘Goed dat u me hebt ingelicht ...’

‘Lies is de naam.’

‘Lies. Ik heet Sam.’